

«Ἐλπίδα» καὶ «Ἐσχατα»^(*)

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά:

Α΄.

Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου σωτηρίου ἔτους 2001, εὐχομαι ἐγκαρδίως νὰ ἀποτελέσῃ καὶ τοῦτο στάδιον σταθερᾶς καὶ συνεχοῦς «αὐξήσεως» ἐν Χριστῷ, βαθυτέρας καὶ θερμοτέρας κοινωνίας μετὰ τοῦ «Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν»¹, μὲ τὴν βοήθειαν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Ὁδηγητρίας καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Ἦδη εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τρίτην μετὰ Χριστὸν χιλιετίαν καὶ ὀφείλομεν νὰ δοξάσωμεν τὸν Κύριον καὶ Θεὸν μας, ὁ Ὅποιος μᾶς δίδει τὸν πολύτιμον χρόνον, προκειμένον νὰ συνεχίσωμεν ἐργαζόμενοι διὰ τὴν δόξαν τοῦ Ὄνοματός Του καὶ τὴν σωτηρίαν μας.

Αὕτη ἡ εὐχαριστιακὴ ἀποδοχὴ τῆς δωρεᾶς τοῦ χρόνου καὶ ἡ ὀρθὴ χρῆσις του διὰ τὴν ἐν Χριστῷ μεταμόρφωσιν καὶ τὸν ἁγιασμόν μας, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ κοινὴ στάσις πάντων τῶν εὐσεβῶν τέκνων τῆς Ἁγιωτάτης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, δυστυχῶς δὲν εἶναι.

Ὅπως πρὸ ὀλίγων ἐτῶν καὶ πάλιν διεπίστωνα², οἱ ἀσθενεῖς πνευματικὰ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί μας, ἐνώπιον τῶν ραγδαίων καὶ δραματικῶν κοινωνικῶν ἐξελίξεων, ἐνώπιον δηλαδὴ τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ χρόνου, αἰσθάνονται μίαν δυσφορίαν, μίαν συσκότισιν τοῦ ὁράματος τῆς ἀναμενομένης «Καινῆς Κτίσεως»³, μίαν μείωσιν τῆς ἐν Χριστῷ ἐλπίδος, μίαν ἐσχατολογικὴν ἀνησυχίαν καὶ ἀγωνίαν, ξένην ὀλοτελῶς πρὸς τὴν «Ἐλπίδα» μας.

Ἐξ αἰτίας τῆς λυπηρᾶς αὐτῆς διαπιστώσεως, ἀπευθυνόμενος ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς «ὀλιγοψύχους»⁴ ἐν Χριστῷ ἀδελφούς μας, οἱ ὅποιοι πορεύονται μὲ ἀβεβαίαν ἐλπίδα ἐν μέσῳ ἐνὸς κόσμου χωρὶς ἐλπίδα, θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ ὑπενθυμίω καὶ πάλιν εἰς αὐτοὺς πατρικῶς **δύο βασικὰς ἀληθείας** τῆς Ἁγίας Πίστεώς μας.

Β΄.

Η ΠΟΡΕΙΑ τοῦ ἐκπεσμένου κόσμου τῆς φθορᾶς, τῶν παθῶν καὶ τῆς ἁμαρτίας πρὸς μίαν συνεχῶς αὐξανομένην παρακμὴν δὲν θὰ πρέπει νὰ μᾶς ἐπηρεάζῃ ἀρνητικὰ μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἀποθαρρυνώμεθα εἰς τὸ διαρκὲς ἄθλημα τοῦ ἐν Χριστῷ «ἀνακαινισμού» μας, ὁ ὅποιος - ὡς «ἀρραδὼν τοῦ Πνεύματος»⁵ - μᾶς ἀξιώνει νὰ προγευώμεθα ἀπὸ τοῦ νῦν τὴν ἐσχατολογικὴν δόξαν τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.

Ἡ «Ἐλπίδα» τῶν Χριστιανῶν δὲν ἔχει ψυχολογικὴν/συναισθηματικὴν δάσιν καὶ ἀφετηρίαν καὶ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πορείαν τοῦ παρακμάζοντος κόσμου, τοῦ «μὴ ἔχοντος ἐλπίδα»⁶ ἢ «Ἐλπίδα» μας εἶναι χριστοκεντρικὴ, εἶναι «ἐρριζωμένη»⁷ καὶ «ἐπωκοδομημένη»⁷ εἰς τὸν Θεάνθρωπον κατ' ἀκρίβειαν καὶ κυριολεξίαν, ἢ «Ἐλπίδα» μας εἶναι Πρόσωπον, εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ Σωτὴρας μας Χριστὸς⁸.

Ἡ «**Ἐπίδα**» μας, τονίζω μὲ ἔμφασι, εἶναι ἓνα γεγονὸς χαρισματικόν, ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὴν πορείαν τοῦ «*χωρὶς Χριστοῦ*»⁹ κόσμου, ἐφ' ὅσον - εὐρισκόμενος ὁ Χριστιανὸς μέσα εἰς τὴν βαθυλάνιον κάμινον τῆς κοσμικῆς ἀποστασίας - ἐπιδιώκει συνεχῶς **τὸ ἐν Χριστῷ καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι**, βιώνει ἔντονα τὴν μετοχὴν του εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν καὶ ἔτσι αἰσθάνεται τὴν Δρόσον τοῦ Πνεύματος.

Ἡ ἔλλειψις τῆς χαρισματικῆς αὐτῆς «**Ἐλπίδος**» κατ' οὐσίαν μαρτυρεῖ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Κυρίου μας ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ Χριστιανοῦ ἢ τοῦλάχιστον τὴν μὴ διαρκὴ καὶ ἀνακαινιστικὴν παρουσίαν Του ἐντὸς αὐτῆς.

Αὐτὴ ἡ «ἀπουσία» ἢ ἡ «ἐλλειψις» προκαλεῖ ἓνα τρομακτικὸν κενὸν καὶ μίαν ἀπώλειαν ἰσορροπίας εἰς τὴν προσωπικότητα, ἕνεκα τῆς ὁποίας γεννᾶται ἡ λεγομένη «*ἐσχατολογικὴ ἀγωνία*», ἢ «*ἔξασις*» διὰ τὰ ἀναμενόμενα πρὸ τοῦ «*Τέλους*», ἢ ἀνησυχία διὰ μίαν κοσμικὴν καταστροφὴν τρομακτικῶν διαστάσεων, τέλος δὲ ἡ συνεχὴς ἐνασχόλησις μὲ τὴν «*καταστροφολογικὴν*» φημολογίαν καὶ φιλολογίαν.

Γ'.

ΕΙΣ τὴν περίπτωσιν αὐτὴν λησμονεῖται πλήρως, ὅτι εἰς τὴν «*συντέλειαν τοῦ αἰῶνος*»¹⁰, δηλαδὴ εἰς τὸ τέλος τῆς παρουσίας τάξεως πραγμάτων, ἀναμένεται ἡ ἔλευσις καὶ ἡ ἐνδοξος Παρουσία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁπότε ὅλα θὰ «*ἀποκατασταθοῦν*»¹¹: τὸ σύμπαν δὲν θὰ καταστραφῆ, ἀλλὰ θὰ ἀνακαινισθῆ, «*οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν*» «*προσδοκῶμεν*»¹²: τὰ σώματά μας θὰ «*μετασχηματισθοῦν*» καὶ θὰ γίνουσι «*σύμμορφα τῷ σώματι τῆς δόξης Αὐτοῦ*» τοῦ Χριστοῦ¹³.

Θὰ πρέπει νὰ εἶναι συνεχῶς ἐνώπιόν μας ἡ ἐλπιδοφόρος ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Κυρίου μας πρὶν ἀπὸ 2000 ἔτη ἐγκαινίασε τοὺς **Ἐσχάτους Καιρούς**: ἔκτοτε ἡ Ἐκκλησία πορεύεται διαρκῶς ἀξιοσημειωμένη¹⁴ πρὸς τὴν μελλοντικὴν **Πληρότητα** Της: ὁ θεὸς «*σπóρος*» ἐξελίσσεται εἰς «*Δένδρον Μέγα*»¹⁵, ὅπου «*κατασκηνώνουσι*» καὶ ἀναπαύονται οἱ δίκαιοι: ἡ ἐν Χριστῷ ἀγιότης ἀυξάνεται ποσοτικὰ καὶ ποιοτικὰ, διότι ὅπου «*πλεονάζει ἡ ἀμαρτία, ἐκεῖ ὑπερπερισεύει ἡ Χάρις*»¹⁶: τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ συνεχῶς οἰκοδομεῖται καὶ ἀναμένεται ἡ **Ὀλοκλήρωσις** Του, ὅταν συμπληρωθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν «*προωρισμένων*» ἐκλεκτῶν¹⁷: τότε ὁ Υἱὸς θὰ παραδώσῃ τὰ πάντα εἰς τὸν Πατέρα Του¹⁸, «*ἵνα ἢ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν*»¹⁹.

Διὰ τοὺς Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι βιώνουν τὸν ἐν Χριστῷ ἀγιασμὸν καὶ «*ἀνακαινισμόν*» των καὶ οἱ ὁποῖοι πιστεύουν, ὅτι κάθε ἱστορικὴ στιγμή εἶναι ἡ «*ἐσχάτη ὥρα*»²⁰, εἶναι σαφέστατον ὅτι τὸ «*Τέλος*» τῆς ἱστορίας σημαίνει **Ὀλοκλήρωσις** τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας, ἐπιστέγασμα τῆς Θείας Οἰκονομίας, τελειὰν πραγματοποιήσῃ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ «*Ἐπισηναγωγὴν*»²¹ εἰς τὸν «*Γάμον τοῦ Ἀρνίου*»²².

Βεβαίως ἡ **Ὀλοκλήρωσις** αὐτὴ θὰ διέλθῃ μέσῳ τῶν **Ἐσχατολογικῶν Θλίψεων**: «*ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη*»²³.

Ἄλλὰ διὰ μὲν τοὺς ζωντανούς φορεῖς τῆς «**Ἐλπίδος**», «*αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι*» θὰ «*κολοθωθοῦν*»²³ (ὀλιγοστεύσουν) καὶ θὰ δοθῆ εἰς αὐτοὺς ἡ ὑπομονὴ «*εἰς τέλος*»²³ καὶ ἡ παρηγορία, ἐφ' ὅσον θὰ γνωρίζουν ὅτι αἱ «*ῥόδινες*»²³ ἐκεῖναι θὰ προαναγγέλλουν τὴν «*γέννησιν*» τῆς **Καινῆς Κτίσεως**, τῆς «**Καινῆς Ἱερουσαλήμ**»²⁴.

Διὰ δὲ τοὺς «*πολλούς*»²⁵, δηλαδὴ τοὺς μὴ ἔχοντας τὴν «**Ἐπίδα**», τοὺς μὴ ἐπιδιώκοντας συνεχῶς καὶ συνεπῶς **τὸ ἐν Χριστῷ καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι**, τοὺς μὴ ἀγρυπνοῦντας

καὶ προσευχομένους, ὥστε «ἐν εἰρήνῃ» νὰ εὑρεθοῦν «ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι» ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ²⁶, «αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι» θὰ εἶναι ἡμέραι θρήνου καὶ κοπετοῦ, ματαίου ὁμως καὶ ἀνωφελοῦς, δυστυχῶς δὲ καὶ αἰωνίου...

Δ´.

ΕΙΝΑΙ λοιπὸν εὐνόητον, ὅτι - ὅταν δὲν ἐνθυμούμεθα καὶ δὲν βιώνουμεν τὰς δύο αὐτὰς **βασικωτάτας ἀληθείας** τῆς Ἁγίας Πίστεώς μας, δηλαδὴ τὴν χριστοκεντρικὴν «**Ἐλπίδα**» μας καὶ τὴν ἐν Χριστῷ χαρὰν διὰ τὴν ἐσχατολογικὴν «**Ὀλοκλήρωσιν** καὶ **Πληρότητα**» - τότε μετατοπίζεται τὸ κέντρον τῆς ἐλπίδος καὶ τῶν προσδοκιῶν μας.

Τότε, ἐφ' ὅσον ἡ ζωὴ μας παύει νὰ εἶναι χριστοκεντρικὴ, αἰσθανόμεθα «**ἀνασφάλειαν**»· ἀσχολούμεθα ἀγωνιωδῶς μὲ τὰ ποικίλα «**σημεῖα**» δὲν μᾶς συνεπαίρνει τὸ ὄντως «**Σημεῖον**»²⁷, τὸ «**Μέγα Σημεῖον**», δηλαδὴ ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, τοῦτο τὸ «**Σημεῖον Αἰώνιον**»²⁸ τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἡσαΐου.

Αὐτὸ τὸ «**Σημεῖον**» ἅς εἶναι τὸ διαρκὲς κέντρον τῆς «**Ἐλπίδος**» μας· **Αὐτὸ** ἅς ἀπορροφᾷ τὴν προσοχὴν μας· **Αὐτὸ** ἅς εἶναι τὸ θεμέλιον τοῦ πνευματικοῦ οἰκοδομήματός μας· **Αὐτὸ** ἅς εὐρίσκεται συνεχῶς εἰς τὸν ὀρίζοντα τῶν ἐσχατολογικῶν μας προσδοκιῶν· **Αὐτὸ** ἅς παραμερίσῃ τοὺς ἀγωνιώδεις μαθηματικούς ὑπολογισμούς διὰ τὸ «**Τέλος**», διότι αὐτὸ τοῦτο τὸ «**Σημεῖον**», ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἶναι «**τὸ Α καὶ τὸ Ω**», «**ἡ Ἀρχὴ καὶ τὸ Τέλος**», «**ὁ Πρῶτος καὶ ὁ Ἐσχατος**», «**ὁ Ὡν, ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος**»²⁹, εἰς τὸν Ὅποιον πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ εὐχαριστία, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανός,
Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῶν Ἐνισταμένων

(*) Περιοδ. «**Άγιος Κυπριανός**», ἀριθ.300/Γανουάριος-Φεβρουάριος 2001, σελ. 1-3.

1. Α΄ Θεσσαλ. ε΄ 14.
2. Βλ. Ἐγκύκλιον Χριστουγέννων 1996.
3. Β΄ Κορινθ. ε΄ 17· Γαλάτ. στ΄ 15.
4. Α΄ Θεσσαλ. ε΄ 14.
5. Β΄ Κορινθ. α΄ 22, ε΄ 5· Ἐφεσ. α΄ 14.
6. Α΄ Θεσσαλ. ε΄ 13.
7. Κολασ. β΄ 7.
8. Α΄ Τιμοθ. α΄ 1· Ἀγίου Ἰγνατίου Θεοφόρου, PG τ. 5, στλ. 676B, 708A κ.ά.
9. Ἐφεσ. β΄ 12.
10. Ματθ. ιγ΄ 39, 40 καὶ 49· κδ΄ 3 καὶ κη΄ 20.
11. Πρὸβλ. Πράξ. α΄ 6 καὶ γ΄ 21.
12. Ἀποκαλ. κα΄ 1· Β΄ Πέτρ. γ΄ 13.
13. Πρὸβλ. Φιλιπ. γ΄ 21.
14. Ἐφεσ. β΄ 21-22 καὶ δ΄ 16.
15. Λουκ. ιγ΄ 19.
16. Πρὸβλ. Ρωμ. ε΄ 20.
17. Ἀποκαλ. ζ΄ 1-8· Ρωμ. η΄ 29.
18. Α΄ Κορινθ. ιε΄ 24.
19. Α΄ Κορινθ. ιε΄ 28.
20. Α΄ Ἰωάν. β΄ 18.
21. Β΄ Θεσσαλ. β΄ 1.
22. Ἀποκαλ. ιθ΄ 7.
23. Ματθ. κδ΄ 21, 22, 13 καὶ 8.
24. Ἀποκαλ. γ΄ 12· κα΄ 2.
25. Ματθ. κδ΄ 12.
26. Β΄ Πέτρ. γ΄ 14.
27. Λουκ. β΄ 34.
28. Ἠσ. νε΄ 13.
29. Ἀποκαλ. α΄ 4, 8 καὶ 17· δ΄ 8· κα΄ 6 καὶ κβ΄ 13.